Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Til:
Miljø- og Fødevareklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
(Sendt via Klageportalen)

Dato: 5. november 2026

Omhandler:
Klage over Guldborgsund Kommunes miljøvurdering af samt endelige vedtagelse af Tillæg 5 til Spildevandsplanen.

Klager:
Fair Spildevand v/ Jørn Rasmussen

1. Påstande

- **Principal påstand:** Guldborgsund Kommunes miljøvurdering af Tillæg 5 til Spildevandsplanen erklæres uverificerbar og retligt ugyldig, hvorefter vedtagelsen af Tillæg 5 ophæves og sagen hjemvises til fornyet behandling.
- **Subsidiær påstand:** Tillæg 5 til Spildevandsplanen ophæves som følge af væsentlige mangler i miljøvurderingens plangrundlag, ufuldstændig alternativvurdering samt manglende opfyldelse af proportionalitetsprincippet.

1.1 Anmodning om opsættende virkning

Det begæres herved, jf. almindelige forvaltningsretlige principper, at klagen tillægges opsættende virkning, således at Tillæg 5 samt råderum for udstedelse af udmøntende enkeltmandspåbud stilles i bero, indtil Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse.

Begrundelse:

1. **Væsentlig juridisk tvivl (Fumus boni juris):** Klagen påviser tungtvejende retlige mangler i miljøvurderingen, herunder fravær af validt overvågningsgrundlag, manglende vurdering af rimelige alternativer og sagsbehandlingsfejl vedrørende lovhjemmel.
2. **Uoprettelig økonomisk skade:** Uden opsættende virkning risikerer berørte borgere at blive påført irreversible anlægsinvesteringer i millionklassen (estimeret 130.000+ kr.

pr. ejendom til minirenseanlæg). Disse fysiske og økonomiske indgreb kan ikke gøres om uden betydeligt ressourcespild, såfremt planen efterfølgende ophæves af nævnet.

2. Sagens baggrund

Guldborgsund Kommune har vedtaget Tillæg 5 til Spildevandsplanen på baggrund af en udarbejdet miljøvurdering. Tillægget indebærer et omfattende krav om etablering af tryksat kloakering eller minirenseanlæg for op mod 1.100 ejendomme i det åbne land med en samlet anslået økonomisk ramme på op mod 1,4 mia. kr.

Det gøres gældende, at miljøvurderingen lider af væsentlige retlige mangler, idet den bygger på teoretiske skrivebordsmodeller uden støtte i faktiske overvågningsdata, mangler undersøgelse af naturnære alternativer og beror på en forkert retlig hjemmelshenvisning.

3. Retlige anbringender

Anbringende 1: Manglende dokumentation for miljøeffekt og årsagssammenhæng (Miljøvurderingslovens § 12, stk. 1, jf. bilag 4)

- Det følger af Miljøvurderingslovens bilag 4, pkt. f, at miljørapporten skal indeholde en beskrivelse af miljøets nuværende tilstand samt den sandsynlige udvikling heraf baseret på validerede data.
- Kommunen postulerer i planen, at de omfattede husstande udleder utilstrækkeligt renset spildevand, som direkte hindrer målsætningen om "god økologisk tilstand", og opstiller teoretiske reduktionsprocenter (91 % organisk stof, 34 % fosfor, 25 % kvælstof).
- Der foreligger imidlertid ingen konkrete, faktiske overvågningsdata eller recipientmålinger i de statslige databaser (f.eks. ODA/Vanda), der opfylder normerne for statslig overvågning i henhold til BEK nr. 792 af 13/06/2023 om overvågning af overfladevandets, grundvandets og beskyttede områders tilstand.
- Det er ubestridt, at kommunen ikke har godtgjort, hvor meget spildevand fra netop disse ejendomme der når overfladevandet, eller om denne udledning udgør en væsentlig hindring for god økologisk tilstand.
- Når miljøvurderingen bygger på teoretiske beregningsmodeller frem for dokumenteret overvågning jf. bekendtgørelsens normer, opfylder miljørapporten ikke lovens minimumskrav. Dette udgør en væsentlig retlig mangel, som gør konklusionerne uverificerbare og rapporten ugyldig.

Anbringende 2: Retlig vildfarelse og forkert lovhjemmel (Sagsbehandlingsfejl)

- I miljørapportens afsnit 5.2.2 henvises der i relation til Vandrammedirektivet i fodnoter fejlagtigt til Naturbeskyttelsesloven og Planloven i stedet for de relevante bestemmelser i Lov om vandplanlægning (LBK nr. 126 af 26/01/2017).
- At vurdere et plangrundlags miljøeffekter og retlige rammer ud fra uvedkommende lovhjemler udgør en sagsbehandlingsfejl/retlig vildfarelse, som svækker miljøvurderingens juridiske og faglige gyldighed.

Anbringende 3: Manglende vurdering af rimelige alternativer (Miljøvurderingslovens bilag 4, litra h)

- Efter Miljøvurderingslovens bilag 4, litra h, skal miljørapporten give en beskrivelse af de rimelige alternativer, som har været undersøgt, samt begrundelsen for det valgte alternativ.
- Kommunen har udelukkende behandlet én foretrukken model (tryksat kloakering og minirenseanlæg). Reelle, decentrale og naturnære alternativer (såsom nedsivning, pileanlæg eller fosforfældende zoner) er ikke blevet ligeværdigt belyst eller undersøgt for deres miljømæssige og ressourcemæssige fordele. Denne mangel er i strid med miljøvurderingslovens formål om at fremme bæredygtig udvikling.

Anbringende 4: Brud på proportionalitetsprincippet og mangelfuld ressourcevurdering

- Etableringen af 1.100 minirenseanlæg medfører et massivt ressourcetræk (beton, plast, pumper og løbende kemikalieforbrug til fosforfældning). Denne samlede ressource- og miljøbelastning er udeladt af miljørapporten.
- At pålægge borgerne samlede anlægsudgifter i millionklassen baseret på teoretiske beregninger frem for dokumenteret forurening udgør et brud på det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, hvorefter offentlige indgreb skal være nødvendige, egnede og mindst muligt indgribende.

4. Konklusion

Henset til at miljøvurderingen mangler et faktuelt overvågningsgrundlag, lider af hjemmelsmæssige fejl og ikke har behandlet rimelige naturnære alternativer, nedlægges der påstand om afgørelsens ugyldighed og hjemvisning.

Med venlig hilsen,
Fair Spildevand
v/ Jørn Rasmussen
Pilealle 5, 4760 Vordingborg
mail: kontakt@fairspildevand.dk